

Colegiul Național „I. L. Caragiale”
Calea Dorobanților nr. 163
sector 1

LIMBA ROMÂNĂ ȘI COMUNICARE

MODEL

NOTĂ: Toate subiectele sunt obligatorii. Timp de lucru 60 minute.

Nume

Inițiala tatălui

Prenume

Școala de proveniență

.....

.....

Partea I

30 de puncte

Citește cu atenție fragmentul de mai jos, apoi scrie răspunsul cerințelor formulate.

Astăzi, dragă Sergiu, nu m-am simțit foarte bine, așadar am obținut o NESPERATĂ zi de odihnă, SINGUR acasă! O ușoară răceală a înduplecat-o pe mama să mă învoiască de la școală și să mă lase, chipurile, să mă odihnesc în pat, cu o carafă¹ de ceai alături. Nu m-am împotrivit, tocmai cu gândul la ocazia pe care aș avea-o astfel de a mai da o raită prin trecut. Firește, în căutarea Bătrânului Înțelept, dar acum și cu gândul că aș putea aduce de pe-acolo vreo CHESTIE cu care să o cuceresc pe Cleo.

Zis și făcut, singura problemă fiind mama, care mi-a spus clar că mă va suna din oră în oră, deci trebuia să-mi calculez timpul cu mare atenție. Mi-am pus, așadar, în plus față de alte dăți un ceas pe mână, mă și mir că îl am, oricum, mai mult ca o jucărie, pentru că cine mai poartă ceas în ziua de azi?

Și astfel echipat, iată-mă în pod, cu caietul Bunucului în mâini, căutând un nou indiciu. Și, numai bine, găsesc o notiță despre Sarmizegetusa, unde-mi spusese ciobanul că ar fi capitala lui Decebal. Mă grăbesc, așadar, să intru în scenă și ... mă trezesc de fapt într-o încăpere întunecată, în care văd un soldat (avea cam aceeași îmbrăcăminte ca dacul meu de pe malul Dunării). Stătea în fața unei uși, pe care pesemne o păzea, iar când m-a văzut, probabil apărând ca din NIMIC, și-a scos imediat, amenințător, sabia de la brâu.

- Copile, n-ai ce căuta aici!

Na, era el amenințător, dar și eu eram deja obișnuit cu d-astea, după aventurile avute, așa că nu m-a dat pe spate și n-am căzut lat. M-am aplecat doar astfel încât să nu simtă că aș avea gând rău, mi-am cerut scuze pentru că dau buzna [...].

I-am mulțumit, laudându-i înțelepciunea și [...] am reușit să mai scot de la el câte ceva. Se pare că nu trecuseră mai mult de vreo doi ani de când purtaseră un război crâncen cu armatele lui Traian, un mare împărat al unui imperiu.

- Romanii au venit cu o mulțime de legiuni. Dar nici noi n-am stat cu mâinile în sân. La Tape² a curs mult sânge și, chiar dacă au reușit să ne copleșească, iar apoi să ne mai înfrângă la Nicopolis și la Adamclisi, măritul Decebal a reușit să încheie cu ei o pace. [...]

Ce zici, Sergiule, de asta? Deși părea că o luaseră binișor pe coajă, dacul părea destul de mândru de isprăvile lor! Se pare că se confirmă ceea ce simțeam și de pe vremea lui Mihai: luptele pierdute nu înseamnă neapărat înfrângeri și, uneori, negocierile și nuanțele fac diferența.

- Iar acum, ticăloșii de romani au năvălit din nou asupra noastră. Se aude că au ridicat un pod peste Dunăre, au înaintat cucerind cetate după cetate și se apropie de Sarmizegetusa.

Treaba părea să fie groasă. Am calculat rapid în minte: eram la Sarmizegetusa. Romanii se apropiau. Decebal era la sfat de taină cu Vezina. [...] În plus, ceasul de la mână îmi arăta că mai am doar câteva minute până când urma să mă sune mama. Așa că eram pe punctul de a-mi scoate pulverizatorul cu apă din buzunar, când dacul a mai apucat să spună câteva cuvinte:

- Ne vom lupta până la ultima suflare, iar Decebal nu se va da prins, dar comorile noastre mai ales nu trebuie să cadă în mâna dușmanului. Noroc că măritul rege s-a gândit din timp și le-a îngropat în...

Sergiule, așa am ratat ultimele lui cuvinte, grăbit să mă întorc. Și tocmai când această uluitoare mărturisire ar fi putut să mă îndrepte înspre o COMOARĂ! Pricepi legătura, nu? Comoară – bijuterie – Cleo. Telefonul mamei. Și, desigur, hotărârea mea de a mă întoarce. Trebuie să reușesc!

Te salut, Răzvan

(după Horia Corcheș, *Istoria lui Răzvan* – fragment)

¹ carafă = cană mare

² Tape = localitatea unde s-a desfășurat bătălia din anul 101 se scrie Tapae, dar se pronunță Tape

1. (4p) Scrie câte un cuvânt cu înțeles asemănător pentru:

a. sensurile cuvintelor evidențiate mai jos:

✓ **Nu m-am împotrivit**, tocmai cu gândul la ocazia... _____

✓ **Mă grăbesc, așadar, să intru în scenă și...mă trezesc de fapt într-o încăpere întunecată...**

b. sensul expresiilor evidențiate mai jos:

✓ **eu eram deja obișnuit cu d-astea, după aventurile avute, așa că nu m-a dat pe spate**

✓ **mi-am cerut scuze pentru că dau buzna** _____

2. (2p) Explică utilizarea semnelor de punctuație din secvența: *Copile, n-ai ce căuta aici!*

3. (1p) Încercuiește varianta care conține numai cuvinte corect despărțite în silabe:

- a. a-ten-ție; în-vo-ias-că; ta-i-nă; u-lu-i-toa-re;
- b. a-ten-ți-e; în-voi-as-că; tai-nă; u-lu-i-toa-re;
- c. a-ten-ți-e; în-vo-ias-că; ta-i-nă; u-lui-toa-re;
- d. a-ten-ți-e; în-vo-ias-că; tai-nă; u-lu-i-toa-re.

4. (3p) Explică, într-un enunț, scrierea cu majusculă a cuvântului *NESPERATĂ*, din primul alineat/paragraf al textului dat.

5. (4p) Explică, în unu-două enunțuri, motivul pentru care Răzvan merge din nou în pod.

6. (4p) Scrie, în dreptul enunțurilor de mai jos, cifra corespunzătoare (de la 1 la 8), astfel încât să reconstruiești întâmplările în ordinea în care apar în text:

- Răzvan este sunat de mama lui.
- Dacul povestește despre pacea încheiată de Decebal cu romanii.
- Răzvan nu se simte prea bine.
- Deodată, Răzvan se trezește în fața unui dac.
- Mama decide să-l lase acasă.
- Răzvan își pune ceasul la mână.
- Băiatul laudă înțelepciunea dacului.
- Răzvan caută un nou indiciu în pod.

7. (5p) Scrie, în tabelul de mai jos, ce parte de vorbire sunt cuvintele subliniate din secvența:

...singura problemă fiind mama, care mi-a spus clar că mă va suna din oră în oră, deci trebuia să-mi calculez timpul cu mare atenție.

Cuvântul din text	Partea de vorbire
<i>singura</i>	
<i>mi</i>	
<i>va suna</i>	
<i>(cu) atenție</i>	
<i>mare</i>	

8. (3p) Încercuiește subiectele din următoarele secvențe:

a. ... nu trecuseră mai mult de doi ani.

b. La Tape a curs mult sânge.

c. ...măritul Decebal a reușit...

9. (4p) Subliniază varianta corectă din enunțurile următoare:

- Răzvan are o aventură **nemai pomenită/ nemaipomenită, ne fiind/ nefiind** adormit.
- Poate și tu ți-ai **dori/ dorii să fi/ fii** în locul lui!
- Oare tu **vei ști/ știi** să cauți în caietele **cenușii/ cenușiii** ale Bunucului?
- **Nu fă/ face** și tu ca el, căci **a-i/ ai putea** necăji pe cineva!

Partea a II-a

15 puncte

Scrie o compunere, de minimum 120 de cuvinte, în care să îți imaginezi cum a găsit Răzvan comoara după care plecase. Vei avea în vedere următoarele:

- menționarea a cel puțin câte unui cuvânt/grup de cuvinte care să exprime timpul și spațiul;
- includerea unui nou personaj;
- introducerea unei secvențe de minimum 20 de cuvinte în care să descrii personajul inclus de tine;
- respectarea normelor de ortografie, de punctuație, de așezare în pagină.

Pentru conținutul compunerii vei primi 8p, iar pentru redactare, 7p.

ADMITERE ÎN CLASA a V-a, 2025

Limba română și comunicare – Barem de corectare și notare

VARIANTA 1

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor
- Nu se acordă punctaje intermediare, în afara celor precizate în barem.

Partea I ⇒ 30 puncte

1. Indicarea cuvintelor cu înțelesuri asemănătoare, de exemplu: *nu m-am împotrivit*= nu m-am opus, nu am contrazis; *mă trezesc*= mă aflu, mă găsesc; *nu m-a dat pe spate*= nu m-a impresionat, nu m-a intimidat; *dau buzna*= am năvălit, m-am repezit (1p x 4= **4p**)
2. Precizarea rolului pe care îl are virgula și semnul exclamării, de exemplu: virgula separă o strigare de restul enunțului, semnul exclamării marchează un îndemn/ un ordin. (1p+1p=**2p**)
3. d (**1p**)
4. Explicarea scrierii cu majuscule a cuvântului indicat, de exemplu: bucuria neașteptată/ marea încântare a lui Răzvan de a rămâne singur acasă – (**2p**); formularea răspunsului într-un enunț, care să respecte normele de ortografie și de punctuație – (**1p**).
5. Indicarea și explicarea motivului pentru care Răzvan merge din nou în pod, de exemplu: caută un indiciu care să-l ducă spre Bătrânul Înțelept/ caută un indiciu pentru a călători în trecut/ caută un indiciu deoarece, călătorind în trecut, i-ar putea aduce lui Cleo o „chestie” cu care să o cucerească (precizarea motivului – **1p**; explicarea nuanțată a motivului – **2p** / explicare schematică – **1p**/ lipsa explicației – **0p**; redactarea răspunsului în enunț/enunțuri – **0,5p**; respectarea normelor de ortografie și punctuație – **0,5p**).
6. Ordinea corectă a enunțurilor care reconstruiesc întâmplările din text: 8, 7, 1, 5, 2, 3, 6, 4. (0,5p x 8= **4p**)
7. Identificarea corectă a părților de vorbire din enunțul dat (1p x 5= **5p**):

Cuvântul din text	Partea de vorbire
<i>singura</i>	adjectiv
<i>mi</i>	pronume
<i>va suna</i>	verb
<i>(cu) atenție</i>	substantiv
<i>mare</i>	adjectiv

8. Identificarea corectă a subiectelor din secvențele indicate: *ani, sânge și Decebal*. (**3p**)

- ✓ 9. Sublinierea variantelor corecte (0,50px 8= **4p**):
- ✓ Răzvan are o aventură nemai pomenită/ nemai pomenită, ne fiind/ nefiind adormit.
- ✓ Poate și tu ți-ai dori/ dorii să fi/ fi în locul lui!
- ✓ Oare tu vei ști/ știi să cauți în caietele cenușii/ cenușiii ale Bunucului?

✓ Nu fă/ face și tu ca el, căci a-i/ ai putea necăji pe cineva.

Partea a II-a ⇒ 15 puncte

- respectarea conținutului – **3p**;
- două cuvinte/ grupuri de cuvinte care să indice timpul și spațiul acțiunii: **1p + 1p= 2p**;
- includerea unui nou personaj – **1p**;
- introducerea unei secvențe de minimum 20 de cuvinte în care să descrie noul personajul – **2p**;
- respectarea normelor de exprimare corectă, ortografie și punctuație:
 - exprimare literară, îngrijită – **2p** / exprimare parțial îngrijită – **1p**;
 - nicio greșeală de ortografie – **2p** / 3 greșeli de ortografie – **1p** / peste 3 greșeli de ortografie – **0p**;
 - nicio greșeală de punctuație – **2p** / 3 greșeli de punctuație – **1p** / peste 3 greșeli de punctuație – **0p**;
 - respectarea limitei minime de cuvinte – **1p**.